

Persatuan Pengguna Pulau Pinang Consumers Association of Penang

檳城消費人協會 பினாங்கு பயனீட்டாளர் சங்கம்

10 Jalan Masjid Negeri, 11600 Pulau Pinang, Malaysia
Tel: 604-8299511 Fax: 604-8298109
email: consumerofpenang@gmail.com

Website: (English, BM, Chinese & Tamil)
<https://consumer.org.my>

facebook.com/ConsumerAssociationPenang
twitter.com/consumer_penang
instagram.com/consumer_penang

Surat Kepada Pengarang

25 Ogos 2025

CAP: Hidupan Liar yang Terkurung Berisiko Obesiti

Persatuan Pengguna Pulau Pinang (CAP) ingin menarik perhatian mengenai kebimbangan orang ramai baru-baru ini terhadap Apoh, seekor harimau kumbang di Zoo Negara, selepas gambarnya tersebar dalam laporan berita dan di media sosial yang menunjukkan haiwan itu kelihatan berlebihan berat badan. Walaupun Zoo Negara telah menyatakan bahawa harimau kumbang itu sihat, insiden itu mendedahkan kebimbangan yang lebih meluas mengenai risiko obesiti bagi hidupan liar yang hidup dalam kurungan, sama ada di zoo atau bentuk kurungan lain.

Obesiti yang dialami oleh haiwan di dalam zoo boleh disebabkan oleh beberapa faktor seperti makan berlebihan, aktiviti fizikal yang berkurang, peluang yang terhad untuk bersenam dan diet yang berbeza dengan ketara daripada yang terdapat di dalam hutan semula jadi. Laporan dari luar negara termasuk China, Amerika Utara dan Eropah mencadangkan bahawa haiwan di beberapa zoo telah mengalami masalah berat badan, yang membawa kepada gesaan bagi penelitian yang lebih teliti terhadap rejim pemakanan dan amalan penjagaan haiwan.

Tidak seperti rakan-rakan liar lain, haiwan dalam kurungan ini tidak perlu memburu atau mencari makanan. Ini sangat mengurangkan tahap aktiviti haiwan ini sementara meningkatkan risiko mengambil lebih banyak kalori daripada apa yang diperlukan. Walaupun kakitangan zoo menguruskan diet dengan berhati-hati, sedikit sahaja jumlah makanan berlebihan atau peluang yang tidak mencukupi untuk bersenam boleh menyumbang kepada penambahan berat badan yang tidak sihat.

Terdapat bukti jelas bahawa gajah dalam kurungan sering menghadapi masalah kesihatan berkaitan obesiti seperti artritis dan gangguan terhadap kaki, keadaan yang dikaitkan dengan pergerakan yang terhad dan diet tidak semula jadi. Spesies lain juga mungkin terdedah kepada penambahan berat badan di dalam kurungan, walaupun tahap masalah kesihatan yang berkaitan adalah berbeza-beza. Apa yang pasti ialah kurungan ini mengenakan sekatan yang boleh menjejaskan kesihatan fizikal dan psikologi haiwan. Seperti juga pada manusia, obesiti pada haiwan dikaitkan dengan peningkatan risiko diabetes, penyakit jantung, masalah sendi, dan komplikasi kesihatan yang lain.

Pakar pemakanan dan penjaga zoo diharapkan mempunyai pemahaman yang baik mengenai diet semula jadi spesies dalam jagaan mereka. Dengan kemajuan dalam sains pemakanan, termasuk pengetahuan mengenai vitamin penting, mineral dan unsur surih, terdapat skop untuk menambah baik pengurusan pemakanan bagi haiwan di dalam kurungan. Walaupun kakitangan mungkin prihatin, walaupun sedikit makanan berlebihan atau makanan yang tidak sesuai boleh menyebabkan penambahan berat badan yang tidak sihat.

Penyelidikan menunjukkan bahawa risiko kesihatan obesiti ini tidak boleh dipandang remeh. Menangani masalah itu memerlukan pelarasan diet seperti menyederhanakan pengambilan makanan dan mengubah komposisi makanan untuk mencerminkan diet semula jadi dengan lebih dekat di samping peningkatan peluang untuk bersenam. Ini boleh dicapai melalui aktiviti pengayaan, kandang yang lebih besar, dan persekitaran yang merangsang tingkah laku semula jadi, yang semuanya penting bagi mengawal berat badan dan kesejahteraan pada keseluruhannya.

Membenarkan haiwan mencapai berat yang membahayakan kesihatannya mencerminkan penjagaan yang tidak mencukupi di pihak mana-mana kemudahan kurungan dan merupakan punca kebimbangan yang serius.

CAP tetap dengan pendirian bahawa hidupan liar tidak boleh dipelihara di dalam kurungan, kerana zoo jarang meniru ekosistem semula jadi yang amat rumit itu atau menyediakan cabaran dan rangsangan yang diperlukan bagi kesihatan fizikal dan mental haiwan. Selalunya, pihak zoo lebih mengutamakan untuk menarik pelawat dan menjana pendapatan, bergantung pada tarikan anak haiwan ini dan pameran baharu. CAP percaya tumpuan sebenar perlu diberikan kepada pemuliharaan hidupan liar di habitat semula jadinya, di mana usaha untuk melindungi biodiversiti adalah cara yang paling berkesan.

Mohideen Abdul Kader
Presiden,
Persatuan Pengguna Pulau Pinang (CAP)